

Na osnovu člana 29 stav 1 alineja 7 Statuta Zajednice opština Crne Gore ("Sl.list CG", br. 8/17), u sprovođenju Operativnog koncepta organizacije i rada Centra za obuku br. 02-21/23 od 16. marta 2023. godine, Generalna sekretarka Zajednice opštine je 28. februara 2024. god., donijela

PROGRAM OBUKA ZAJEDNICE OPŠTINA CRNE GORE ZA 2024. godinu

I Uvod

Program obuka Zajednice opština Crne Gore namijenjen je lokalnim službenicima i namještenicima, glavnim administratorima, odbornicima skupštine opštine i zaposlenim u javnim službama čiji je osnivač opština koji žele da steknu nova ili unaprijede postojeća znanja i vještine za kvalitetnije vršenje svojih poslova.

Program je sačinjen u skladu sa Operativnim konceptom organizacije i rada Centra za obuku, usvojenim odlukom Upravnog odbora Zajednice opština Crne Gore br. 02-21/23 od 16. marta 2023.godine.

Program realizuju predavači, treneri i drugi realizatori obuka koji se angažuju u skladu sa Pravilnikom o uslovima, načinu i postupku izbora predavača, trenera i drugih realizatora obuka br. 02-31/23, 16.03.2023. godine i Pravilnikom o visini naknade za predavače, trenere i druge realizatore obuka br. 02-32/23 od 16.03.2023. godine.

Po sprovedenoj obuci vrši se evaluacija popunjavanjem propisanih obrazaca od strane polaznika obuke i predavača, odnosno trenera te obradom dobijenih podataka u cilju stalnog unapređivanja procesa stručnog usavršavanja i njegovog prilagođavanja stvarnim potrebama polaznika.

Prijava i odjava polaznika obuke vrši se popunjavanjem obrazaca koji su objavljeni na internet stranici Zajednice a koji su sastavni dio ovog Programa.

Obuke se u skladu sa ovim programom realizuju u Centru za obuku Zajednice opština ili u opštinama u Crnoj Gori na njihov zahtjev.

II Tematske oblasti

- 1. UTVRĐIVANJE I NAPLATA JAVNIH PRIHODA**
- 2. UPRAVNI POSTUPAK**
- 3. POSTUPAK INSPEKCIJSKOG NADZORA**
- 4. KOMUNALNI NADZOR**
- 5. NORMATIVA**
- 6. SLUŽBENIČKO NAMJEŠTENIČKI ODNOSI**
- 7. JAVNE NABAVKE**
- 8. VRŠENJE ODBORNIČKE FUNKCIJE**
- 9. PRIVREDNA DRUŠTVA I USTANOVE ČIJI JE OSNIVAČ OPŠTINA**
- 10. DONATORSKA SREDSTVA I MEĐUNARODNA SARADNJA**
- 11. ODNOSI SA JAVNOŠĆU**
- 12. ADMINISTRATIVNI POSLOVI**
- 13. TRENING TRENERA**

II 1. UTVRĐIVANJE I NAPLATA JAVNIH PRIHODA

Složena upravna oblast utvrđivanja i naplate javnih prihoda podrazumijeva primjenu više procesnih i materijalnih zakona i podzakonskih akata. Imajući u vidu veliki broj postupaka koje sprovode nadležni organi lokalne uprave u ovoj oblasti na godišnjem nivou, obuke trebaju da stvore veću pravnu sigurnost ovlašćenim službenim licima ali i poreskim obveznicima te da omoguće ujednačavanje prakse u brojnim spornim situacijama. Takođe treba da doprinesu smanjenju troškova postupka utvrđivanja i naplate lokalnih javnih prihoda koji poslednjih godina opterećuju lokalne budžete.

Teme:

II 1: Supsidijarna primjena Zakona o upravnom postupku u oblasti utvrđivanja i naplate lokalnih javnih prihoda

Cilj: Razgraničenje opsega primjene Zakona o poreskoj administraciji i ZUP-a u postupku utvrđivanja i naplate lokalnih javnih prihoda; smanjenje broja postupaka u kojima se poništavaju poreska rješenja iz procesnih razloga; utvrđivanje načina za zakonito postupanje u spornim situacijama; veća naplata lokalnih javnih prihoda i manji troškovi postupka.

Ciljna grupa: Glavni administratori, lokalni službenici u službi glavnog administratora i u organima lokalne uprave koji utvrđuju i naplaćuju lokalne javne prihode.

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, studija slučaja, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Primjena procesnih propisa; pravni značaj poreske prijave; skraćeni postupak; pravni značaj podataka o kojima se vode službene evidencije i način ispravke; mogućnosti koje stoje na raspolaganju ovlašćenom službenom licu – druga dokazna sredstva; oblik i sastavni dijelovi rješenja; dostava poreskih akata; poreski zastupnik i punomoćnik za prijem pismena; postupanje po žalbi i specifičnosti rješenja po žalbi; obavještenja o rezultatima ispitnog postupka; prinudna naplata; pravni tretman troškova postupka.

II 2: Porez na promet nepokretnosti

Cilj: Praktična primjena Zakona o porezu na promet nepokretnosti koji se po prvi put 2024. god. implementira na lokalnom nivou; upoznavanje sa specifičnostima utvrđivanja, naplate i kontrole poreza na

promet nepokretnosti; utvrđivanje načina za zakonito postupanje u spornim situacijama; veća naplata lokalnih javnih prihoda i manji troškovi postupka.

Ciljna grupa: Glavni administratori, lokalni službenici u službi glavnog administratora i u organima lokalne uprave koji utvrđuju i naplaćuju lokalne javne prihode.

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, studija slučaja, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Predmet oporezivanja; poreski obveznik; sadržaj poreske prijave; način utvrđivanja tržišne vrijednosti nepokretnosti kao osnovice za oporezivanje; poreske stope; poreska oslobođenja; obaveze poreskog organa i poreskog obveznika; postupak kod nepodnošenja prijave i raskida ugovora; prvostepeni postupak utvrđivanja poreske obaveze; utvrđivanje poreske osnovice i problemi; postupanje po žalbi i specifičnosti rješenja po žalbi; prevapostupak prinudne naplate.

II 2. UPRAVNI POSTUPAK

Prepoznavanje specifičnih upravnih oblasti u kojima se primjenjuje upravni postupak i ciljano koncipiranje obuka daje višestruke efekte kako u dijelu primjene materijalnih i procesnih zakona, tako i povezivanje lokalnih službenika koji obavljaju iste poslove te razmjenu znanja, iskustva i pravne prakse.

Teme:

II 2.1: Primjena ZUP-a u komunalnoj oblasti

Cilj: Praktična primjena Zakona o upravnom postupku u komunalnoj oblasti

Ciljna grupa: Glavni administratori, starješine organa/službi i službenici koji odlučuju u prvostepenom upravnom postupku, ovlašćeni službenici koji primjenjuju ZUP, zainteresovani lokalni službenici.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, studije slučaja, interakcija predavača i polaznika.

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Pokretanje upravnog postupka; pravni značaj upisnika prvostepenih upravnih predmeta; postupak do donošenja prvostepenog rješenja: ispitni postupak i javna raprava; shodna primjena Zakona o parničnom postupku (ZPP); procesne pretpostavke za valjano prvostepeno rješenje (zapisnik i obavještenje o rezultatima ispitnog postupka), skraćeni postupak; pravno zainteresovano lice; oblik i sastavni djelovi rješenja; žalba; ovlašćenja prvostepenog organa po žalbi; dostava upravnih akata; prigovor korisnika u sluga od opšteg interesa i postupanje po prigovoru; postupanje po žalbi i specifičnosti rješenja po žalbi; upravni spor; izvršenje rješenja, troškovi postupka.

II 2.2: Slobodan pristup informacijama

Cilj: Praktična primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama, upoznavanje sa prednostima sprovođenja obaveze objavljivanja propisanih akata na internet stranici opštine ili pravnog lica čiji je opština osnivač radi smanjenje broja postupaka za slobodni pristup informacijama i troškova postupka.

Ciljna grupa: Starješine lokalnih organa uprave i službi, službenici zaduženi za postupanje po Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, zainteresovani službenici, rukovodioci i zaposleni u javnim službama čiji je osnivač opština koji postupaju po zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, analiza primjera, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Proaktivno objavljivanje informacija, otvoreni podaci, budžetska transparentnost, vrsta i forma akata koji se moraju objavljivati na sajtu opštine i javnih službi, zaštita ličnih podataka, informatička zaštita podataka; primjena ZUP-a u prvostepenom postupku; postupanje po drugostepenom rješenju; upravni spor; troškovi postupka.

II 2.3: Postupak legalizacije nelegalno izgrađenih objekata

Cilj: Praktična primjena zakona kojim se uređuje legalizacija bespravnog izgrađenih objekata

Ciljna grupa: Ovlašćena službena lica za vođenje i/ili odlučivanje u postupku legalizacije objekata

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, studija slučaja, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Načini utvrđivanja bespravnog objekta; pokretanje postupka legalizacije; uslovi za legalizaciju; rješavanje prethodnog pitanja utvrđivanja prava svojine na zemljištu; legalizacija objekta koji se sastoji od više posebnih djelova; otkup zemljišta u državnoj svojini; postupak usklađivanja spoljnog izgleda bespravnog objekta.

II 2.4: Postupak procjene uticaja na životnu sredinu

Cilj: Praktična primjena Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu

Ciljna grupa: službenici zaduženi za sprovođenje postupka procjene uticaja na životnu sredinu

Način realizacije: radionica

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: podjela nadležnosti između Ministarstva i organa lokalne uprave; faze postupka; učešće zainteresovane javnosti; rad komisije za ocjenu elaborata o procjeni uticaja.

II 3. POSTUPAK INSPEKCIJSKOG NADZORA

Vršenje javnih ovlašćenja u složenom pravnom okviru kojim je uređena oblast lokalnih javnih prihoda i komunalna oblast zahtjeva kontinuirane obuke inspektora radi ujednačavanja pravne prakse i postizanja svrhe inspeksijskog nadzora.

Teme:

II 3.1: Inspeksijski nadzor u oblasti lokalnih javnih prihoda

Cilj: Razgraničenje opsega primjene Zakona o inspeksijskom nadzoru, Zakona o

poreskoj administraciji i Zakona o upravnom postupku

Ciljna grupa: Lokalni inspektori koji vrše kontrolu lokalnih javnih prihoda

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, studija slučaja, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Primjena procesnih propisa; pravni značaj prijave prekršaja u oblasti lokalnih javnih prihoda; obezbjeđenje procesnih pretpostavki za nadzor (učješće subjekta nadzora u postupku i obavještenje o rezultatima ispitnog postupka); postupanje u slučajevima kada je subjekt nadzora nepoznat i u sličnim slučajevima; pravni značaj načela pribavljanja dokaza o kojima se vode službene evidencije i registri po službenoj dužnosti; inspekcijski nadzor poslovne dokumentacije; primjena drugih dokaznih sredstava; zapisnik o inspekcijskom nadzoru; donošenje rješenja u postupku inspekcijskog nadzora - oblik i sastavni djelovi; žalba i rokovi; odlaganje izvršenja; postupanje drugostepenog organa po žalbi; tužba u upravnom sporu; troškovi postupka.

II 3.2: Inspekcijski nadzor u komunalnoj oblasti

Cilj: Razgraničenje opsega primjene Zakona o inspekcijskom nadzoru i Zakona o upravnom postupku

Ciljna grupa: Lokalni inspektori u komunalnoj oblasti

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, studija slučaja, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Primjena procesnih propisa; pravni značaj prijave prekršaja u komunalnoj oblasti; obezbjeđenje procesnih pretpostavki za nadzor (učješće subjekta nadzora u postupku i obavještenje o rezultatima ispitnog postupka); postupanje u slučajevima kada je subjekt nadzora nepoznat i u sličnim slučajevima; pravni značaj načela pribavljanja dokaza o kojima se vode službene evidencije i registri po službenoj dužnosti; inspekcijski nadzor poslovne dokumentacije; zapisnik o inspekcijskom nadzoru; primjena drugih dokaznih sredstava; donošenje rješenja u postupku inspekcijskog nadzora - oblik i sastavni djelovi; žalba i rokovi; odlaganje izvršenja; postupanje drugostepenog organa po žalbi; tužba u upravnom sporu; troškovi postupka.

II 4. KOMUNALNI NADZOR

U okviru ove specifične tematske oblasti povezana je primjena više zakona i lokalnih propisa koje primjenjuju komunalni policajci a koja će obezbjeđiti ujednačenost prakse u ovoj oblasti.

Teme:

II 4.1: Vršenje komunalnog nadzora i održavanje komunalnog reda

Cilj: Praktična primjena Zakona o komunalnoj policiji i Zakona o prekršajnom postupku.

Ciljna grupa: komunalni policajci

Način realizacije: predavanje, prezentacije, studija slučaja, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Nadležnosti i način vršenja ovlašćenja komunalnog policajca; sačinjavanje zapisnika i službene zabilješke; sačinjavanje prekršajnog naloga; iniciranje i učestvovanje u prekršajnom postupku; prinudna naplata prekršajnog naloga.

II 5. NORMATIVA

Poštovanje principa ustavnosti i zakonitosti kao temeljnog pravnog principa predstavlja osnovno sredstvo zaštite države i društva, odnosno odbrane pravnog poretka. Kako u procesu izrade lokalnih propisa kojima se utvrđuju prava i obaveze građana dolazi do povreda, odnosno kršenja principa ustavnosti i zakonitosti, obukama u ovoj oblasti stvoriće se uslovi za primjenu stečenih znanja i kreiranje kvalitetnijeg lokalnog pravnog okvira kojim se uređuju određene oblasti.

Teme:

II 5.1: Osnovni principi ocjene ustavnosti i zakonitosti lokalnih propisa

Cilj: Upoznavanje sa osnovnim pravilima utvrđivanja usklađenosti opšteg akta iz nadležnosti skupštine opštine, predsjednika opštine, javnih službi čiji je osnivač opština, odnosno njegovih pojedinih odredbi sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Ciljna grupa: Službenici koji obavljaju poslove pripreme normativnih akata u lokalnoj upravi i javnim službama čiji je osnivač opština

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, praktični primjeri, diskusija /seminar

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Ustavnost i zakonitost; pravni značaj ratifikovanih međunarodnih konvencija; pravni poredak i hijerarhija propisa; principi i način ocjene ustavnosti i zakonitosti propisa ili njegovih pojedinih odredbi sa Ustavom, zakonom ili potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima; vrste ustavnosudskih odluka i rješenja; pravne posledice odluke da propis nije u saglasnosti sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorom ili zakonom.

II 5.2: Pravno - tehnička pravila za izradu propisa sa analizom uticaja propisa (RIA)

Cilj: Ovladavanje pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa u postupku pripreme opštih akata iz nadležnosti skupštine opštine i predsjednika opštine, amandmana na te propise, amandmana na zakone, kao i upoznavanje sa načinom izrade analize uticaja propisa (RIA).

Ciljna grupa: glavni administratori, starješine organa/sluzbi, službenici koji učestvuju u pripremi propisa, zainteresovani lokalni službenici

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, praktični primjeri i diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Izrada podzakonskih propisa; jezik, stil i način pisanja propisa; posebna pravila u vezi sa izmjenama, dopunama i ispravkama propisa; pravila za izradu amandmana na propise; zakonski okvir i utvrđivanje slučajeva u kojima treba sačiniti RIA-u; osnovni elementi i postupak izrade RIA-e; procjena fiskalnog uticaja; procjena uticaja predviđenih rješenja na sistem u cjelini sa osvrtom na poslovni ambijent; koristi od primjene RIA-e.

II 6. SLUŽBENIČKO NAMJEŠTENIČKI ODNOSI

U okviru ove tematske oblasti polaznici obuke će unaprijediti znanja u vezi pravnog položaja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, a naročito u vezi ostvarivanja prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih. U fokusu obuke je primjena instituta službeničkog sistema sa upravno sudskog stanovišta kako bi se rukovodiocima i jedinicama za ljudske resurse predočilo efikasnije sprovođenje zakona i preveniralo pokretanje i vođenje sporova službenika/namještenika protiv poslodavca.

Teme:

II 6.1: Postupak zapošljavanja i prava i obaveze lokalnih službenika i namještenika iz radnih odnosa

Cilj: Pravilna primjena propisa iz oblasti službeničkog sistema, instituta, prava, obaveza, odgovornosti, odnosno statusa lokalnih službenika i namještenika.

Ciljna grupa: Glavni administratori, starješine organa/sluzbi, službenici iz jedinice za ljudske resurse, zainteresovani lokalni službenici i namještenici.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, interakcija predavača i polaznika.

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Popunjavanje radnih mjesta; prava i obaveze lokalnih službenika i

namještenika; ocjenjivanje i napredovanje; raspoređivanje lokalnih službenika, odnosno namještenika zbog potreba rada; prestanak radnog odnosa; ukidanje organa, odnosno poslova i reorganizacija; upravljanje kadrovima; zaštita prava kandidata po oglasu, odnosno konkursu i zaposlenog iz radnih odnosa; nadzor nad sprovođenjem zakona; kaznene odredbe.

II 7. JAVNE NABAVKE

Javne nabavke su jedna od ključnih oblasti u kojima je utvrđen rizik od korupcije u svakoj fazi. Zaposleni u lokalnim samoupravama često nisu dobro pripremljeni za sprovođenje složenih postupaka ugovaranja i praćenje realizacije ugovora, pa će kroz sprovođenje ove obuke biti u prilici da unaprijede praktična znanja i riješe nedoumice koje imaju u primjeni važeće regulative u ovoj oblasti.

Teme:

II 7.1: Postupak javnih nabavki

Cilj obuke: Praktična primjena Zakona o javnim nabavkama, razjašnjavanje nedoumica u primjeni konkretnih članova Zakona i Pravilnika, razmjena mišljenja i umrežavanje službenika za javne nabavke

Ciljna grupa: Službenici za javne nabavke u jedinicama lokalne samouprave i javnim službama čiji je osnivač opština

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, radionice, primjeri iz prakse, interakcija predavača i polaznika

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude; osnovi za isključenje iz postupka i neispravna ponuda; postupci javnih nabavki; primjena Pravilnika o jednostavnim nabavkama; tehničke procedure u korišćenju elektronskog sistema javnih nabavki (ESJN); analiza primjene konkretnih članova Zakona i Pravilnika iz prakse; žalbeni postupak; analiza konkretnih odluka po žalbama; razmjena iskustava polaznika.

II 8. VRŠENJE ODBORNIČKE FUNKCIJE

Skupština, kao predstavnički organ građana, donosi ključna opšta i druga akta kojim utvrđuje lokalne javne politike od direktnog uticaja na život građana. Imajući u vidu zakonom propisane uslove izbor odbornika, za kvalitetno vršenje odborničke funkcije neophodno je upoznati odbornike sa njihovim pravima i obavezama propisanim zakonom i drugim podzakonskim aktima te mehanizmima koji im stoje na raspolaganju za kvalitetnije vršenje odborničke funkcije.

Teme:

II 8.1: Ovlaštenja, odgovornosti i način vršenja odborničke funkcije

Cilj: Upoznavanje odbornika u skupštini opštine sa pravnim okvirom, ovlaštenjima i odgovornostima u vršenju odborničke funkcije

Ciljna grupa: Odbornici u skupštini opštine

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Pravni propisi koji regulišu prava i obaveze odbornika u lokalnoj skupštini i u odnosu prema upravi; obaveze službe skupštine/sekretara skupštine prema odborniku; način vršenja odborničke funkcije; etička pravila izabranih predstavnika.

II 9. PRIVREDNA DRUŠTVA I USTANOVE ČIJI JE OSNIVAČ OPŠTINA

Javne službe (privredna društva, ustanove i drugi oblici organizovanja) čiji je osnivač opština obavljaju djelatnosti iz nadležnosti opštine koje su nezamjenjiv uslov života i rada lokalnog stanovništva a zadovoljenje potreba građana u tim djelatnostima ne može se kvalitetno i ekonomično obezbjediti privatnom inicijativom ili na drugi način. Javne službe se u cjelosti ili djelimično finansiraju iz budžeta opština. Stoga su edukacije zaposlenih u javnim službama kao i edukacije zaposlenih u lokalnoj upravi od suštinskog značaja za ostvarivanje funkcija opštine.

Teme:

II 9.1: Nadzor nad društvima i ustanovama čiji je osnivač opština

Cilj: Pravilna primjena instituta upravnog nadzora nad zakonitošću pojedinačnih akata i zakonitosti, cjelishodnosti rada javnih službi čiji je osnivač opština i inspeksijskog nadzora

Ciljna grupa: Službenici u organima lokalne uprave na poslovima upravnog nadzora nad radom javnih službi čiji je osnivač opština, zaposleni u javnim službama na poslovima pripreme opštih i pojedinačnih akata koji su predmet upravnog nadzora.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, studija slučaja, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Pojam i zakonski okvir upravnog nadzora nad radom javnih službi čiji je osnivač opština, način i postupak vršenja nadzora nad zakonitošću pojedinačnih akata kojima se rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica sa specifičnostima postupanja po prigovoru korisnika usluga od opšteg interesa; način vršenja nadzora nad zakonitošću i cjelishodnošću rada javne

službe; specifičnosti inspekcijskog nadzora kao sastavnog dijela upravnog nadzora; ovlaštenja organa nadležnih za vršenje upravnog nadzora.

II 9.2: Postupanje po prigovoru korisnika usluga od opšteg interesa

Cilj: Pravilna primjena odredbi o postupanju po prigovorima potrošača – korisnika komunalnih usluga sadržanih u Zakonu o komunalnim djelatnostima, Zakonu o zaštiti potrošača, Zakonu o upravnom postupku.

Ciljna grupa: sekretari sekretarijata, ovlašćeni službenici u sekretarijatima za odlučivanje po prigovorima zaposleni u vršiocima komunalne djelatnosti,

Način realizacije: predavanje, prezentacije, studija slučaja, sudska praksa, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: zaštita prava korisnika kod pružaoca komunalnih usluga, zaštita prava korisnika komunalne usluge pred resornim sekretarijatom, sačinjavanje pismena u postupcima zaštite prava korisnika komunalnih usluga.

II 9.3: Zasnivanje radnog odnosa u privrednim društvima i ustanovama čiji je osnivač opština i zaključivanje aneksa ugovora o radu

Cilj: Pravilna primjena zakona u oblasti zasnivanje radnog odnosa organa rukovođenja i zaposlenih u javnim službama čiji je osnivač opština, smanjenje broja parnica

Ciljna grupa: Zaposleni koji obavljaju kadrovske poslove u javnim službama čiji je opština osnivač.

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, studija slučaja, upitnik, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Pravni okvir za zasnivanje radnog odnosa organa rukovođenja i zaposlenih u javnim službama čiji je opština osnivač; specifičnosti postupka zasnivanja radnog odnosa organa rukovođenja; modaliteti zakonitog zasnivanja radnog odnosa zaposlenih; zakonski uslovi za zaključenje aneksa ugovora o radu zaposlenih; sadržina ponude za zaključenje aneksa; pravni okvir za postupka osporavanja ugovora o radu sa stavovima sudske prakse.

II 10. DONATORSKA SREDSTVA I MEĐUNARODNA SARADNJA

U procesu povlačenja donatorskih sredstava i uspostavljanja međunarodne saradnje sa opštinama i asocijacijama opština u inostranstvu, kao i međunarodnim organizacijama, neophodno je obezbjediti pravovremeno informisanje jedinica lokalne samouprave o svim aspektima procesa koji doprinose njihovom ubrzanom razvoju, kao i pravovremene edukacije o procedurama za njihovu uspješnu realizaciju.

Teme:

II 10.1: Priprema EU projekata (osnovni nivo)

Cilj: Cilj obuke je da učesnicima pruži neophodna znanja i praktična iskustva u vezi sa fazama upravljanja projektnim ciklusom, kao i glavnim elementima aplikacionog paketa

Ciljna grupa: Službenici u lokalnim upravama i javnim službama čiji je osnivač opština koji koji su uključeni u pripremu EU projekata

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, praktični rad u grupama na konkretnim primjerima, diskusija

Trajanje: 4 dana

Sadržaj: upravljanje projektnim ciklusom, analiziranje trenutne situacije kao osnove za razvijanje predloga projekata (analiza ciljnih grupa i krajnjih korisnika, analiza problema, analiza ciljeva, analiza strategija), izrada matrice logičkog okvira, razvijanje osnovnih elemenata aplikacionog paketa.

II 10.2: Priprema EU projekata (napredni nivo)

Cilj: Izrada konkretnih predloga projekata u okviru objavljenih EU i drugih poziva za dostavljanje predloga projekata

Ciljna grupa: Službenici u lokalnim upravama i javnim službama čiji je osnivač opština koji koji su uključeni u pripremu EU projekata

Način realizacije: prezentacije, rad na konkretnim predlozima projekata, mentorstvo

Trajanje: 3 dana

Sadržaj: Izrada predloga projekta u skladu sa smjernicama i pravilima poziva, popunjavanje potrebnih obrazaca i priprema propratne dokumentacije, komunikacija sa partnerima.

II 10.3: Implementacija EU projekata

Cilj: Pružanje neophodnih znanja polaznicima za pripremu narativnih i finansijskih izvještaja prema pravilima EU

Ciljna grupa: Službenici u lokalnim upravama i javnim službama čiji je osnivač opština koji koji su uključeni u implementaciju EU projekata

Način realizacije: predavanje, prezentacije, praktičan rad u grupama, primjeri, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: glavna pravila izvještavanja, rokovi za podnošenje izvještaja, format privremenog i završnog izvještaja, aneksi privremenih i završnih izvještaja, postupci plaćanja, postupci oslobađanja od PDV-a, praktičan rad na izradi privremenog finansijskog izvještaja.

II 10.4: Sprovođenje javnih nabavki po EU procedurama (PRAG)

Cilj: Pružanje neophodnih znanja i približavanje procedure nabavki po pravilima Evropske unije. Učesnici će pored teoretskih znanja, kroz praktične vježbe, te iskustva trenera, naučiti kako da pravilno sprovedu postupke nabavke po EU pravilima

Ciljna grupa: Službenici u lokalnim upravama i javnim službama čiji je osnivač opština koji su uključeni u implementaciju EU projekata

Način realizacije: predavanje, prezentacije, praktičan rad u grupama, primjeri, diskusija

Trajanje: 2 dana

Sadržaj: ključni akteri u procesu javne nabavke, vrste ugovora (ugovori o uslugama, ugovori o radovima, ugovori o nabavci robe), osnovni principi javne nabavke, organizacija postupka evaluacije, obavještenje o dodjeli ugovora, praktični rad na postupku javnih nabavki za radove.

II 10.5: Dostupni izvori finansiranja za lokalne razvojne projekte

Cilj: Upoznavanje sa raspoloživim fondovima i finansijskim instrumentima za finansiranje razvojnih projekata jedinica lokalne samouprave (IPA fondovi, Programi Unije, ostali fondovi, kreditne institucije).

Ciljna grupa: Službenici u lokalnim upravama i javnim službama čiji je osnivač opština koji su uključeni u pripremu i implementaciju razvojnih projekata

Način realizacije: predavanje, prezentacije, primjeri, rad u grupama, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Upoznavanje sa mogućnostima bespovratnog finansiranja projekata putem IPA fondova i ostalih fondova Evropske Unije; izvorima finansiranja za kreditno prihvatljive kapitalne infrastrukturne projekte i upoznavanje sa zahtjevima međunarodnih finansijskih institucija; primjeri uspješnih razvojnih projekata finansiranih kroz dostupne fondove; najčešće greške u pripremi aplikacija.

II 10.6: Oblici i načini uspostavljanja međunarodne saradnje

Cilj: Upoznavanje sa različitim oblicima međunarodne saradnje gradova, sa posebnim akcentom na decentralizovanu saradnju (bratimljenje) i mogućnostima finansiranja projekata decentralizovane saradnje

Ciljna grupa: službenici koji se bave međunarodnom saradnjom

Način realizacije: predavanje, prezentacija, primjeri, diskusija

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: multilateralna saradnja, bilateralna saradnja, decentralizovana saradnja, kako započeti uspješnu decentralizovanu saradnju, tematski aspekti međunarodne saradnje, uloga nacionalnih asocijacija lokalnih vlasti u međunarodnoj saradnji JLS, mogućnosti finansiranja projekata decentralizovane saradnje.

II 11. ODNOSI SA JAVNOŠĆU

Jedinice lokalne samouprave imaju zakonom propisanu obavezu da obezbjede javnost svog rada. Realizacija ove obaveze pretpostavlja razvoj posebnih znanja i vještina lokalnih službenika vezanih za saradnju sa medijima, korišćenje različitih sredstava komunikacije i kreiranje poruka za javnost kojima se razvija partnerski odnos sa građanima u kreiranju javnih politika.

Teme:

II 11.1: Odnosi sa javnošću

Cilj: Plasman pozitivnog imidža institucije i zaštita njenog ugleda u javnosti

Ciljna grupa: Starješina organa/službi, menadžeri opština, PR službenici, zainteresovani lokalni službenici i namještenici, zaposleni u javnim službama čiji je osnivač opština na PR poslovima.

Način realizacije: Predavanje, prezentacija, studije slučaja, radionice, vježbe i zadaci, vizuelizacija, ponašanje pred kamerom, priprema za intervju, krizni press, diskusija.

Trajanje: 2 dana

Sadržaj: Pojam: odnosi sa javnošću; definicija – PR propaganda, marketing – razlike; PR u Crnoj Gori; odnosi sa medijima; sredstva komunikacije sa medijima – vrste i izbor; vijest i saopštenje za javnost, tehnike i prezentacija; komunikacija sa različitim profilima ljudi; vještine u domenu kreiranja i projekcije (sopstvenog) imidža; medijski nastup, osnove; praktična primjena metoda i tehnike javnog nastupa; komunikacija i javni nastup; projekcija imidža; kreiranje poruke za javnost; savremene komunikacione tehnologije individualni intervju; konferencija za novinare.

II 12. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Jedan od osnovnih uslova za uspostavljanje zakonite, profesionalne i efikasne lokalne uprave je pravilno obavljanje administrativnih poslova, obezbjeđivanje odgovarajućeg dokumentacionog toka koji će omogućiti kontrolu poštovanja rokova i načina izvršavanja poslova, kao i pravilno arhiviranje registratorske građe.

Teme:

II 12.1: Kancelarijsko poslovanje

Cilj: Praktična primjena Uredbe o kancelarijskom poslovanju

Ciljna grupa: Službenici i namještenici koji obavljaju administrativno-tehničke poslove, tehnički sekretari, zainteresovani lokalni službenici i namještenici.

Način realizacije: Predavanja, prezentacija, studije slučaja, radionice, interakcija predavača i polaznika

Trajanje: 1 dan

Sadržaj: Upoznavanje sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju; osnovni pojmovi kancelarijskog poslovanja; kancelarijsko poslovanje u elektronskom obliku; organizovanje pisarnice; arhiva, podnesak, akt, predmet itd; prijem i razvrstavanje podnesaka; praktična primjena Upustva o obavljanju kancelarijskog poslovanja; način arhiviranja, rokovi čuvanja i izlučivanja bezvrijednog registraturskog materijala.

II 13. OBUKE ZA TRENERE - ToT

Treneri koji sprovode praktičnu obuku u skladu sa ovim Programom, osim poznavanja upravne ili druge oblasti u kojoj se obuka organizuje, moraju imati i trenerske vještine neophodne za njeno koncipiranje i realizaciju na način kojim će se postići puni efekat. Obukama za jačanje trenerskih vještina omogućava se proširenje baze trenera Zajednice opština Crne Gore.

Teme:

II 13.1 Trening trenera - ToT - početni nivo

Cilj: Unapređenje metodoloških kompetencija trenera i njihovo osposobljavanje za kvalitetnu realizaciju različitih obuka.

Ciljna grupa: Zainteresovana lica koja ispunjavaju propisane uslove za trenere u pogledu radnog iskustva i poznavanja oblasti u kojoj žele da drže treninge.

Način realizacije: Predavanje, prezentacije, praktičan rad, interakcija, diskusija

Trajanje: 2 dana

Sadržaj: Karakteristike i specifičnosti učenja odraslih; vidovi profesionalnog usavršavanja; osnovne metodološke kompetencije trenera; planiranje, priprema i dizajniranje i sprovođenje obuke; različite ciljne grupe i prilagođeni pristup; metode i tehnike realizacije obuke; evaluacija obuke; preporuke, trikovi.

GENERALNA SEKRETARKA,

Mišela Manojlović